

RDEČI PRAPOR

Glasiilo jugoslovanske socialne demokracije.

Izhaja v Ljubljani vsak torek, četrtek in soboto.

Naročnina za avstro-ogrsko kraje za celo leto 14 K, za pol leta 7 K, za četrlet 3.50 K, mesečno 1.20 K; za Nemčijo za pol leta 7.90, za četrlet leta 4 K; za Ameriko za pol leta 9.50 K za četrlet 38.80 K.

Posredovana številka 18 v.

Reklamacije so poštnine prave. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Rokopisni se ne vračajo, imenovani. Enostopna polt-vrstica (širina 68 mm) za enkrat 20 vrn., večkrat po dogovoru.

58. šte. v.

V Ljubljani, v torek, dne 15. junija 1909.

Leto XII.

NASLOVA: Za dopise in rokopise za list: Uredništvo «Rdečega Prapora», Ljubljana. — Za denarne pošiljave naročila na list, reklamacije, inserate i. t. d.: Upravništvo «Rdečega Prapora», Ljubljana, Selenburgove ulice 6/II.

Državni zbor.

V soboto je državni zbor po dolgem presledku prišel zopet do dnevnega reda. Od 5. maja se je zbornica, kolikor je sploh zasedala, bavila z drugimi rečmi. Razni nujni predlogi so zadrževali redno delo in parlament je prišel vsekakor v neprijeten položaj; ker poteče konec tega meseca v decembru dovoljeni proračunski provizorij, pa se mora do tistega časa rešiti proračun, ali pa podaljšati sedanji provizorij. Če imajo stranke dobro voljo, se stvar že lahko izvrši; seveda je nad vse neroden tisti način; ki ga predlagajo nemški nacionalci, namreč da bi bila o celem proračunu le ena specialna debata, kar ne pomeni nič drugega, kakor ponoviti generalno debato. Proračunska razprava ima dve strani; po vseh konstitucionalnih navadah je to glavna politična debata, s katero obračunava stranke z vlado in pa med seboj. Taka razprava se sme po sili krajšati in bičati, če se hoče razjasniti položaj. Na drugi strani je pa stvarni romanbolj v specialni nego v generalni debati, kajti o posameznih postavkah proračuna se more temeljito govoriti, kadar prihajajo na vrsto. Med strankami se vrše še pogajanja, kako naj se uredi ta debata, a med opozicijo in vladnimi strankami je se veliko nasprotje.

Kar se tiče nujnih predlogov, je bil Šusteršičev vsekakor umesten in če ga ne bi bil vložil on, bi ga bili priglasili socialni demokratje. To se pa ne more reči o ostalih nujnih predlogih, ki so povzročili samo nepotrebno potratno časa. Kar je bilo v njih, bi se bilo lahko večinoma opravilo z interpelacijami. A nekateri gospodje v parlamentu mislijo, da morajo dajati svetu povoda, da se bavi z njimi. V soboto je bil na vrsti predlog galiskega poslanca Breiterja, ki je bil popolnoma brezpomemben, zlasti ko ga je nekoliko izpremenil. Predlagal je namreč, da se izreče vladi obžalovanje, ker se je Turčiji izplačala odškodnina za Bosno. Od obžalovanja se nobena vlada ni umrla.

Po dolgočasnem Breiterjevem utemeljevanju je govoril dolgovozno finančni minister Bilinski. Potem so nekateri poslanci v imenu svojih strank podali izjave, zakaj ne bodo glasovale za nujnost. V imenu socialnih demokratov je sodrug Nemeč poyedal, da smatrajo predlog za komedijo. Nujnost je bila odklonjena.

Ko so bili nujni predlogi opravljeni, se je po dnevnem redu nadaljevalo prvo čitanje

finančnega načrta,

ki se je bilo prekinilo pred 4 tedni. Prvi je govoril češki agravec Oklasek proti načrtu.

Potem je dobil besedo poslanec Glöckl (soc. dem.).

Razložil je, katšne posledice bi imeli novi davki za najsiromašnejše sloje prebivalstva. Za deželne finance ne more biti odgovorno delavsko ljudstvo, dokler gospodujejo v deželnih zborih privilegirani poslanci. Če hoče država kaj storiti za deželo, naj vpelje splošno in enako volilno pravico za deželne zore. Socialna demokracija je resnična nasprotnica alkoholizma, ampak proti tej kugi se ne bo doseglo nič, če bo država od nje hotela imeti velike dohodke. Parlament mora nastopiti proti vsakemu zvišanju indirektnih davkov.

Krščanski socialc kanonik Bauchinger je delal neslane medklice, pa ga je govornik počeno

posadil na suho. Polemiziral je nadalje z nemškim liberalcem Redlichom ter je povdarjal, da večina čeških Nemcev ne zastopajo nacionalci, temveč socialni demokratje. Zvišajo naj se tisti davki, ki zadenejo bogatine, ne pa davki revežev. Mi nastopamo, ne da bi se ozirali navzgor; mi ne kopravimo po naslovih ekselence, nimamo želje po zvišanih ministrskih penzijah in ne vemo, kaj bi počeli z ordeni, naslovi in odlikovanji. Mi poznamo samo obzire na delavno ljudstvo. Rogajte se nam, kolikor se hočete, pa nas imenujte narodne izdajalce; resnica je vendar ta: S socialno demokratično stranko je prišel delavec, mali obrtnik, učitelj, uradnik tukaj do besede. (Živahno odobravanje.) Le pojdite zdaj v odborske sobe, pa premisljajte, kako bi vendar zvišali indirektno davke; nič vam ne bo pomagalo. Dejstvo bo govorilo proti vam. Mi se bomo bojevali za široke ljudske sloje radi in upamo, da z uspehom. (Živahno odobravanje.)

Dr. Redlich je polemiziral s sodrugom. Glöcklom, potem je govoril posl. Budžinovskij. Nato se je prekinila razprava.

Posl. Fresl je hotel vložiti še en nujen predlog, pa ni dobil dovolj podpisov. Zato je zdaj opravil stvar z vprašanjem na predsednika. Na to se je zaključila seja.

Resnica o shodu N. D. O. v Ljubljani.

V nedeljo, 6. junija, se je vršil shod N. D. O. v «Mestnem domu» ljubljanskem. Navzočih je bilo vseh skupaj okrog 220 oseb; med temi 60 do 80 socialnih demokratov. Shod prav klavern! Tri četrtnine dvorane «Mestnega doma» so bile prazne. To seveda ne moti poročevalca v «Slov. Naroda», da se zlaže: «400 jih je bilo!»

Govoril je neki jurist Knaflič iz Gorice. Kako? O tem se ne da pisati, kajti kar je ta modrijan skupaj zgaetel, to je pač vršek konfuznosti. Mož nima pojma o socialni demokraciji, o njenem programu, še manj seve o razvoju socialne demokracije. Ne loči strokovne delavske organizacije od politične socialno-demokratične stranke. Ne ve, kaj zasleduje ena in seve prav tako ne ve, kaj hoče druga. Nebeška zabava je bila poslušati tega fantiča. Razpravljal je n. pr. tēmo: «Kaj je «narodni delavec»? Rešil je je: «Narodni Delavec je pol meščana, pol delavca.» Sodrug Anton Kristan je zato napravil povsem upravičeni medklic: «Zizibambula», kar je grozovito poburilo Feldsteina in njegove...

Kaj je g. Knaflič pripovedoval o tem, da je N. D. O. revizionistična socialna demokracija — na to se je samo smejati, kajti mož je pozabil, da se je N. D. O. doslej predstavljala le kot «strokovna» organizacija, koje člani morejo biti člani različnih političnih strank. Gosp. Knaflič bi se radi svojih oslarij prejel za glavo, če bi malo mislil. N. pr. Član N. D. O. — bivši njen predsednik — Dolfe Ribnikarjev je po Knafliču revizionističen socialni demokrat, kar ga seveda nič ne moti, da sedi v izvrševalnem odboru liberalne stranke in — da po kmetih organizira liberalno stranko!

Resnica je, da take zabave ni bilo že kmalu v Ljubljani kot ta v «Mestnem domu» 6. junija. Navzoči socialni demokratje so se konfuzirali gg. N. D. O. tako smejali kot malokdaj v življenju. Zato so bili zizibambulci zelo hudi, zlasti so imeli na piki sodruga Antona Kristana, na katerega so hoteli parkrat dejansko navaliti. Suroveže od Feldsteina pa do Juvana in Zadnika se je vedno

tako zavrnilo kot so zaslužili. «Slovenec» poroča, da so sodruga Antona Kristana zizibambulci ven potisnili; to ni res. Noben se ga ni dotaknil — dasi je bil n. pr. Feldstein divji kot pijani vol — ker so naši sodrugi takoj obkrožili sodruga Antona Kristana in potisnili podivjane zizibambulce nazaj.

Po govoranci g. Knafliča je dobil besedo sodrug I. Kocmur, ki je pokazoval v mojstrskem govoru na nezmisle Knafličeve, poučeval je zmedenega jurista — ubogi klientje — iz Gorice o socialni demokraciji in o vzrokih rojstva N. D. O. Vsaka beseda sodruga Kocmurja je zadela zizibambule tako v živo, da so kar besneli. Modri Juvan, ki je predsedoval shodu, je na svet Dolfeta Ribnikarjevega — odvzel sodrugu Kocmurju sredi govora besedo: «češ, da agitira za socialno demokracijo». Socialni demokratje smo proti takemu počenjanju opravičeno protestirali. Nastal je nato tak šunder, da se ni slišalo nobene besede več. Zizibambula Ludvik Zadnik je skakal kot nör, za njim njegovi kolegi. Socialni demokratje pa smo se smejali, delali dovtype, ploskali v pohvalo klovnom i. t. d. Dolfe Ribnikarjev je vpil, Škerlj se je drl — Feldstein pa besnel. Tak «teater» je nastal, da si ni želeli boljsega. Končno pa so zizibambulci zapeli «Hej Slovani» in se jezni razšli.

V «Slovenskem Navodu» se sedaj zgražajo nad socialnimi demokrati, ki so se tako imenitno zabavali na njihovem shodu. Nazivljajo socialne demokrate «tolpo napojenih pretepačev». Mi samo konstatiramo, da so se socialni demokrati vzorno obnašali — tepsti so se hoteli le zizibambulci. Medklici so pa menda povsod dovoljeni...

Nedeljski shod je zopet pokazal: kako brez zmisla in brez razuma nastopa N. D. O. Glavni njeni cilj je bil in — kakor kaže — tudi ostane: boj proti socialni demokraciji z vsemi starimi in novimi sredstvi, ki se sploh kje dobijo. Slovensko delavstvo ve to, zato pa ne mara zizibambulcev kakor ni maralo liberalcev, kajti delavska stranka na širnem svetu sploh je edino socialna demokracija...

Zbor srbskih socialistov.

Dalje. Belgrad, 30. maja.

Za javnost najvažnejša točka dnevnega reda na zboru srbske socialne demokracije je bila

Kolonialna politika in narodno vprašanje.

Poročal je o tej stvari sodrug Dušan Popović, ki je svoja zanimiva izyavanja reasumiral v sledeči resoluciji:

«Aneksija Bosne in Hercegovine predstavlja po načinu, po katerem je izvedena, in po cilju, zaradi katerega se je izvršila, dejanje kapitalistične kolonialne politike, ki jo vodijo evropske države že davno na Balkanu, dejanje monarhističnih, militarističnih, klerikalnih stremljenj veldržave. Obsojajoč najenergičnejše to dejanje, stoji redni kongres srbske socialne demokracije na stališču socialistične internacionale, ki se je na kongresu v Stutgartu načeloma izjavila proti kolonialni politiki, ker ovira svobodni razvoj produktivnih moči človeštva, išče potratno izven dežele bogatstva, ki ga je vstvaril delavski razred v deželi, pospešuje militarizem, kreпча reakcijo, budi imperialistično pohotnost, dovaja mir trajno v nevarnost in goni ves svet v pogumnost splošne vojne.

Povrh teh razlogov, ki veljajo v enaki meri za socialno demokracijo vseh dežel in jo navajajo, da najodločnejše nastopa proti vsaki kolonialni politiki, naj jo vodi kdorkoli in kjerkoli, nalaga srbski socialni demokraciji še poseben interes, da nastopa

proti temu najnovjemu dejanju avstroogrškega kapitalizma. Žrtev te kolonialne politike je srbski narod. Z njo je dober del srbskega naroda vržen v najtežje gospodarsko in politično suženstvo modernega časa, v kolonialno suženstvo in s tem so mu odvzeti najelementarnejši pogoji za daljni razvoj. Drugemu delu srbskega naroda pa, ki živi v narodno samostalni državi, je preprečen normalen in intenziven razvoj. Zakaj politično edinstvo n neodvisnost naroda, ki dobiva danes izraz v narodnem edinstvu, ni samo potreba domačega kapitalizma, temveč splošna kulturna potreba vseh družabnih razredov. Kolonialna politika tujega kapitalizma zadržuje razvoj in uničuje svobodo srbskega naroda kot celoto, za katero se bojuje socialna demokracija prav tako kakor za svobodo vsakega posameznika.

Toda sočasno konstatira kongres, da ovirajo in onemogočajo razvoj srbskega naroda poleg vladajočih razredov evropskih kapitalističnih dežel tudi domači vladajoči razredi. Če so na Balkanu interesirane kapitalistične države, glavno Rusija in Avstrija, s svojo politiko brutalne sile, preračunane izzivanja in večnih spletkarij trajno ovirale vresničenje srbskega narodnega ideala, združitev vsega našega naroda, v narodnem edinstvu, so nahajale za to svojo politiko vedno neutrudljive pomočnike v vladajočih razredih Srbije, poglavito v monarhiji, ki je bila vsak hip pripravljena, da potepta splošne politične in kulturne interese naroda za kakšno dinastično koncesijo.

Srbski vladajoči razred, vpoštevaje v prvi vrsti buržoazijo, onemogoča razvoj srbskega naroda še vse bolj s tem, da je po sistemu kapitalističnega izrabljanja monopoliziral zase vso kulturo, torej tudi kulturo, kolikor ima naroden značaj: Narodno kulturo, ki je temelj narodnega edinstva. Držeča delavski razred v gospodarskem suženstvu in v politični potlačeniosti, ovira srbska buržoazija intelektualni in moralni razvoj množice, njen vstop v kulturno, torej tudi v narodno enoto, kolikor ima kulturno edinstvo tak značaj. Srbska buržoazija ovira razvoj in stremljenje svojega naroda. S politiko reakcionarnih reform in glavno militarizma, katero vodi izza aneksije silnejše kakor kdajkoli, izpopolnjuje delo Avstrije v uničevanju srbskega naroda.

Edina socialna demokracija vstvarja srbskemu narodu politične in kulturne pogoje za njegov razvoj. S politiko socialnih reform, s katero dviguje na relativno visok nivo življenje delavskega razreda, omogoča večini naroda, da si prisvoji čim več proizvodov moderne kulture, torej tudi kar velja od narodne kulture. S socialno revolucijo izvaja to delo do konca. Socialistična družba daje vse rezultate kulture, torej tudi narodne kulture, na razpolaganje delavskim množicam, ki so jih tudi vstvarile, materialno kulturo neposredno, duševno pa posredno. V socialistični družbi prestane tudi vsako potlačevanje posameznika, razredov in narodov. Tedaj prestane tudi vsaka kolonialna politika. Edini uspešni boj proti kolonialni politiki, ki jemlje narodom neodvisnost in svobodo, in proti antinacionalni politiki domačih vladajočih razredov, ki jemljejo narodom njihovo kulturo, je torej mednarodna politika proletariata, kateri je cilj uresničenje socializma.

O tej zanimivi točki so govorili na vabilo predsedništva zastopniki avstrijske, nemške, jugoslovske ter zastopnik bolgarske socialne demokracije. O debati, ki je bila vseskozi resna in važna, bomo poročali.

Za pravice bosenskega ljudstva.

(Iz govora poslanca dr. Adlerja na seji državnega zbora dne 8. junija.)

Dr. Redlich je izjavil, da zaupa vladi. Seveda: On zaupa vladi, ona pa njemu. Dr. Redlich je zapal že v jeseni in zaupa tudi danes, ko je vlada že sramotno prevarila to zaupanje. Nam se zdi, da je že davno prišel trenotek, ko je vlada izgubila zaupanje zbornice.

Seveda nam pravita generalni protigovornik in ministrski predsednik, da se bodoči

bosenski sabor

ne sme postaviti pod varstvo. Kaj smo otroci, da nas hočete odpraviti s takimi frazami? Kaj pa zahtevamo? Ali hočemo kaj vzeti bosenskemu saboru? Ali ni res, da mu hočemo nekaj dati? Mi zahtevamo, da lahko rešuje to vprašanje, kakor je treba za kmete, ne da bi imel že vezane roke,

Bosenskemu poslancu, ki bo prvič imel oddati svoj glas, se mora jasno pokazati: Ni se ti treba bati agentov in faktorjev ogrske klike, naj že sede pri vladnem ali pa pri kakšnem bančnem koritu; saj ne stojiš pred gotovimi dejstvi, nisi še prodan agrarni banki, ampak pravico imaš, da

sklepaš svobodno,

kako naj se kmetje osvobodijo izkoriščanja. Dr. Glombinski pravi: Bosna Bošnjakom. Da! Ampak ne Bošnjakom, ki imajo zvezane roke in noge, zvezane s kurialno ustavo, zvezane z mnogovrstnim vplivom tiste korumpirane in korumpirajoče klike, ki povzročajo iz političnih in umazanih profitarskih razlogov, da se vgnezdijo kapitalizem in kapitalistični interesi v vsak tak zastop.

Če je dejal Glombinski in prej enkrat tudi baron Morsey, da so leta 1848 tudi baroni glasovali za zemljiško odvezo, nas pustite pri miru s takim nazorom na zgodovino. Saj vemo natančno, koliko je stalo, da se je vtepla gospodom baronom in grofom na tej in na oni strani Litve, na jugu in v Galiciji, pamet in človečnost v glave. (Pritrjevanje.) Ker to vemo, nočemo, da bi ostal bosenski sabor brez varstva, temveč mu hočemo povedati: Nič strahu, ker niste sami! Če imate slabo ustavo, so tukaj narodi, ki so si vendar priborili košček resnične demokracije ter imajo dolžnost in sveto nalogo, da porabijo to demokracijo ne le zase, ampak za vse narode in da jih varujejo nasilja onih, ki so naši in njihovi sovražniki. (Burno odobravanje.)

Seveda frče zdaj gesla po zraku: Slovani ne glasujejo s Slovani in nam se očita, da ne glasujemo z Nemci. Ne uganjajte vendar

take kemedije!

Kdo vam pa verjame, da gre tukaj za vprašanje med avstrijskimi narodi? In če ste tako slepi, da verjamete, mi ne verjamemo. Tukaj glasujemo za to, kar smatramo, da je potrebno v interesu bosenskih kmetov in v našem skupnem interesu. Nemci, Slovani in Italijani glasujemo za to, pa nas ne briga čisto nič, če sopihajo tamle Nemci, da glasujemo s Slovani, kakor se smejejo naši češki sodrugi, če jim kdo očita, da se ne vklanajo slovanski vzajemnosti.

Včasih je pač nejasno, v čem tiči

slovanska ali nemška vzajemnost.

Ampak gotovo je, v čem ne tiči. V tem gotovo ne more obstojati, da bi se strahopetno vdajali vladi, ki ni izpolnila naloga, sprejetega od zbornice. V tem ne more obstajati, da bi

pustili na cedilu narod,

naj je slovanski, nemški ali laški. Resnica je, da Nemci tamle ne glasujejo za vlado, ker gre za slovansko stvar. Saj je tudi lepo število Nemcev, ki glasujejo za predlog: Dvainpetdeset socialnih demokratov, ki imajo za sabo armado volilcev, o kateri lahko pravimo, da ni med njimi ne eden, ki ne bi bil v tej stvari popolnoma složen z nami.

Marsikdo v nemških strankah se čuti kaj neprijetno v položaju, v katerega so prišli pod

slavnim Gessmannovim vodstvom.

Vi še kaj verjamete dr. Gessmannu. Mi smo pa že pred vami in mu ne verjamemo nič. Ampak ne mislite, da grajam, če ste se vdali Gessmannovemu vodstvu. Narobe! Saj bi bil sam sebi sovražnik. Svojim nasprotnikom nisem nikdar želel dobrih voditeljev in mnogo politične pameti. Opozarjam vas, da se v vseh rečeh lahko daste voditi od Gessmanna, le ne v rečeh, ki se tičejo opravičnika. On je fanatik opravičnika, tudi ignorant (nevednež) opravičnika. Poslanec Seitz vas je svaril in vas je opozarjal, da pride stvar na vsak način v zbornico. A Gessmann se ni dal posvariti. Pa je stvar res prišla v zbornico, vi pa v zagato. Konec prih.

Politični odsevi.

* Češki minister rojak Začek, ki je demisioniral, ker je prišel s torkovim glasovanjem v nasprotje s svojo stranko, je imel potem posvetovanja s češkimi poslanci, med katerimi so tudi taki, ki bi radi preprečili njegovo demisijo. V tem se pa že govori o njegovem nasledniku. Češki klerikalci zahtevajo, da se mora zdaj izbrati minister izmed njih in kandidirajo dr. Hrubana. Mladočehi predlagajo profesorja dr. Čelakovskega.

* Košutova avdiencia je ostala na Dunaju brezuspešna, v Budimpešti pa kaže slabe posledice. V klubu neodvisnjaške stranke je Košut poročal, da ni prav nič upanja, da bi se sprejela politika neodvisnjaške stranke. Vladar je očital večini, da

ne izpolnjuje dolžnosti, ki jo je prevzela, ko se je zavezala, da izvrši volilno reformo. Če bi se sklical parlament sedaj, ko je kriza, je vladar dejal, da bi ga moral odgoditi z reskriptom. — Hollo je godel svojo znano, da mora biti leta 1911 samostalna banka. Justh je strastno govoril, da ne pusti nobene zadeve pred banko in da je sodelovanje s strankami, ki so na stališču leta 1867, nemogoče. Košut je omenjal, da vlada ne bi podpisala kraljevskega dopisa zaradi odgoditve parlamenta, temveč bi takoj odstopila in tedaj bi kralj imenoval novo vlado. V sredo zvečer sta se Justh in Košut prepirala zaradi volilne reforme. Justh je dejal, da hoče splošno in tajno volilno pravico, Košut je pa klical, da rajši izstopi iz političnega življenja, kakor da bi dovolil, da pridejo brezdomovinci v parlament.

* O ministrskih penzijah se je govorilo na zadnji seji proračunskega odseka in finančni minister je priznal, da dobivajo razni vpokojeni ministri mnogo višje penzije, nego jim grede po zakonu. Natančnih podatkov pa ni predložil; odsek je sklenil, da se ima ob prvi priliki predložiti tako poročilo.

* Pri razpravi o naučnem ministriju v proračunskem odseku je vložil poslanec Beer predlog, ki poziva vlado, naj poskrbi, da se vpelje na vseučiliščih in tehnikah pouk o socialni higieni in o boleznih poklica. Predlog se je sprejel.

* Pri nadomestni državnozbornski volitvi v Gradcu namesto Derschatta je bil v soboto v ožji volitvi izvoljen nemški nacionalac Wastian z 2235 glasovi proti krščanskemu socialcu Neunteufelu, ki je dobil 124 glasov. Udeležba je bila zelo pičila, ker se je naprej vedelo, da ne more biti drugačen rezultat.

* Zadržni inštruktor za Kranjsko. Na interpelacijo dr. Žitnikovo je odgovarjal trgovinski minister, da je njegov namen, za vsako deželo postaviti zadržnega inštruktorja, nima pa za to potrebnih sredstev. Takoj, ko dobi ta sredstva, bo tudi za Kranjsko ustanovil samostojni zadržni inštruktorat.

* V italijanski zbornici je govoril novi vojni minister, general Spingardi, da utemelji povišanje vojaškega kredita. Mirovno stanje vojaštva se ima povišati na 225.000 mož. Izredni kredit znaša 125 milijonov in se bo v prvi vrsti porabil za utrditev meje, da se «zapro domača vrata». Namen reorganizacije armade je le ta, da bo Italija «od velikih narodov spoštovana».

* Ruska дума je po živahni debati sprejela s 131 proti 87 glasovom interpelacijo o delovanju družbe «pravih ruskih ljudi», takozvanih črnih stotnj. Vlada je hotela preprečiti interpelacijo, pa se ji ni posrečilo.

* Stoljpin ne bo spremljal carja na potovanju v inozemstvo. Sledil bo Stoljpinu najbrže varšavski generalni gubernator Skallon.

Rusija v Perziji. «Globa» javlja, da nameravajo reakcionarci v Rusiji trajno okupirati Perzijo. General Snarskij da je že dobil nalogo v tem zmislu.

Iz Perzije. Iz Carigrada se poroča: Perzijski poslanik je posredoval pri turški vladi, da bi odpoklicala turške vojake, ki so zasedli nekatere kraje v Perziji. Veliki vezir je odgovoril, da je le malo turških vojakov v Perziji, da varujejo turški konzulat v Urmiji, čim bo red, odidejo vojaki.

Sodrugi!

Kdor želi napredek naše stranke, ne sme nikdar pozabiti, da je časopisje najvažnejše orožje v našem boju. Vsak napredek našega časopisja je napredek naše stranke, vsak korak, ki ga more zaznamovati naše časopisje, nas približuje delavskim, socialno-demokratskim ciljem. Razširjajte torej neumorno «Rdeči Prapor», pridobivajte mu nove naročnike, zahtevajte ga po vseh javnih lokalih, v katere zahajate! Ako bo «Rdeči Prapor» krepak in velik, se poveča in utrdi Vaš vpliv na javnost. «Rdeči Prapor» je Vaš glas, skrbite torej, da se bo slisal v vedno širših krogih! Vse, kar storite za svoje glasilo, ste storili zase, za svoj napredek, za svojo korist. Agitator za strankino glasilo mora biti vsak posamezni sodrug!

Domače vesti.

— O politiki «Slovenskega Naroda» semora pač reči, da je nad vse čudna. Da daje svojim čitateljem kilometrska poročila o najzakotnejših shodih, dočim referira o najvažnejših parlamentarnih dogodkih neverjetno površno, nas končno malo briga. To naj opravijo z njim njegovi naročniki. Ampak neprijetne pomisleke vzbujajo to: V zadevi bosenske banke je vsa opozicija, ki obsega stranke «Slovsanske enote» in socialne demokrate vseh narodov kompaktno nastopila ter je izvršila boj, ki je moralno porazil vlado, pa če se Bienerth še tako krčevito drži svojega portfelja. Vspah je bil le mogoč, ker je bila opozicija čvrsto sklenjena. Zaradi tega seveda ni potrebno, da bi se zamazala in zapostavila druga nasprotja med strankami. Toda v specialnem boju je bila enotnost nastopa nujno potrebna. V državnem zboru je bilo taktično sodelovanje vzorno. Toda časopisi

so bojni organi strank in od njih se pričakuje, da podpirajo njih taktiko z najboljšo močjo. Tega pa v «Narodu» nikakor ni bilo opaziti; v času najhujšega boja je bil tako mlačen, kakor da se rešuje kakšno vprašanje v Patagoniji, ne pa v dunajskem državnem zboru. Če bi list ne imel dovolj prostora, mu ne bi bilo mnogo zameriti; ampak tega razloga ni. In tako se vsiljuje človeku kot najmilejša misel ta, da se v uredništvu «Naroda» zavedajo, da pišejo list, ki je izgubil v politiki ves vpliv. Morda hoče postati kakor dunajska «Zeit»: Ein farbloses Nachrichtenblatt...

— Slabe čase je doživel tržaško narodnjaštvo, ki je tako temeljito pozabilo na svoje nekdanje cilje, da že ne ve več, čemuje pravzaprav na na svetu. Pred desetletji se je postavilo na noge, da bi vodilo boj «za narodne pravice» in proti «krvnemu sovražniku». Danes pa je dospelo tja, da se bojuje komaj še za par borskih mandatov in sinekur proti — slovenskim socialnim demokratom. Temeljito so se izpremenili časi, toda ne v prid tržaskemu narodnjaštvu. Možakarji, ki so nekdanj gmeli proti italijanstvu in italianizaciji, so deloma obmolknili, deloma pa začeli deklamirati proti Slovincem, ki so socialističnega mišljenja. Če se stare korenine v stranki ozro po preteklosti in spominjo na čase, ko so jim prvaki obljubovali slovenska nebesa ob jadranskem morju, se morajo začuditi ob radikalni izpremembi scenerije. Mi pa se ne moremo čuditi, zakaj to, kar se zdaj godi, smo sami napovedovali in prepričani smo, da dožive najstarejši med nami tudi še tisti čas, ko se izpolni zadnje konsekvence naših napovedeh. Dr. Rybač je v zadnjih tednih že namigaval, da bi se utegnulo zgoditi, da bi slovenski narodnjaki glasovali za italijanske nacionalce proti socialnim demokratom. Kar je vodja tržaske narodnjaške klike napovedoval le kot možnost za politične volitve, se je pri volitvah v davčne komisije in v druge korporacije itak že vršilo. Prav gotovo se pa prikaže taka koalicija tudi že pri političnih volitvah, kajti če bi se ves nacionalizem postavil na glavo, vendar ne bi mogel ustaviti gospodarskega razvoja, ki bo prejalistej prisilil vso buržoazijo brez razlike narodnosti, da se združi proti socialni demokraciji. Ponehavanje boja med slovenskimi in italijanskimi narodnjakarji je le nezavedna predigra, katero pa že diktirajo tisti gospodarski pogoji, ki vodijo polagoma vso buržoazijo v en tabor, vse delavstvo pa v drugo. Čim krepkeje se razvija kapitalizem, ter hitreje se bo vršil tudi ta neizogibni proces.

Zadnje vesti.

Tržaške volitve.

Trst, 14. junija. V okolščinah, za katere doslej še ni bilo izkušenj, so se včeraj vršile deželno-zborske odnosno občinske volitve iz četrtega razreda v mestu in iz družega v okolici. Volilna obveznost, ki je predpisana v novem volilnem zakonu, je spravila na volišče mnogo volilcev, ki so bili doslej politično popolnoma indiferentni, pa so se, kakor povsod novinci, pridružili tistim strankam, ki najbolj kričavo delujejo z opojnimi frazami: Na eni strani italijansko nacionalistični, na drugi slovensko narodnjaški. Ves volilni boj se je vršil v znamenju nacionalizma in socialna demokracija je mogla računati samo z glasovi svojih zavednih pristavev, ki so dovolj utrjeni v socialističnem prepričanju, da vedo, zakaj so socialisti in da ne glasujejo po slučajnem, momentanem razpoloženju. Boj je morala socialna demokracija voditi proti obema nacionalističnima frontama; v tem so bili italijanski in slovenski narodnjaki složni, da so besno napadali socialne demokrate, samo socialne demokrate in so si tako neposredno vzajemno gladili pot.

Temu položaju odgovarja rezultat volitev, ki je v glavnih potezah tak kakor je bil pričakovati. V splošnem je tako kakor pri zadnjih državnoborskih volitvah: V mestu se v nobenem okraju ni dosegel definitivni rezultat, v okolici so izvoljeni slovenski narodnjaški kandidati. V posameznostih so pač razlike. Dočim so bile pri državnoborskih volitvah v vseh mestnih okrajih ožje volitve med socialnimi demokrati in italijanskimi nacionalci, so zdaj vse tri stranke v ožjih volitvah, celo tako, da da so v enem okraju udeleženi kandidati vseh treh strank.

Za danes naznanjamo splošni rezultat; na volitve same se ob priliki še povrnemo.

V mestu:

Prvi okraj: Št. Vid.

Vpisanih volilcev 1809
Oddanih glasov 1320
Veljavni glasovci 1258
Prazni glasovci 60
Neveljavni glasovci 2

Dobili so:

Dr. Cosulich (it. l.) 519
Spazzal (soc. dem.) 389
dr. Slavik (slov. nar.) 247

Ožja volitev med Cosulichem in Spazzalom.

Drugi okraj: Staro mesto.

Vpisanih volilcev 2618
Oddanih glasov 1953
Veljavni 1762
Prazni in neveljavni 191

Dobili so:

Ferrazzutti in Trojer (ital. lib.) 814
in 803,

Chiussi in Doff-Sotta (soc. dem.) 683
in 665

Hrvatini in Marinković (slov. nar.) 80 in
79 glasov.

Vozjo volitev pridejo Ferrazzutti in Trojer
ter Chiussi in Doff Sotta.

Tretji okraj: Novo mesto.

Vpisanih volilcev 2670

Oddanih glasov 1954

Veljavnih 1856

Prazni glasovci 88

Neveljavni 10

Dobili so:

Dr. Mrach in Baldini (it. lib.) 688 odn. 651

Perez in Novak (soc. dem. 504 odn. 493

Dr. Gregorin in Mladovan (slov. nar.)
520 odn. 495.

Vozjo volitev pridejo:

Dr. Mrach in Baldini ter dr. Gregorin
in Perez.

Četrti okraj: Nova Barjera in Škorlja

Vpisanih volilcev 3615

Oddanih glasov 2906

Veljavni 2638

Prazni glasovci 108

Neveljavni 60

Dobili so:

Ital. nac. dr. Ara 1125, Bratos 1133,
Gherbetz 1086;

Soc. dem. Colobig 683, Gerin 688, Ker-
molj 636;

Slov. nar. Kravos 744, Muha 748, dr.
Rybač 780.

Vozjo volitev pridejo Ara, Bratos in Gher-
betz ter Kravos, Muha in Rybač.

Peti okraj: Stara Barjera in Kjadin.

Vpisanih volilcev 6129

Oddanih glasov 4715

Veljavni 4377

Prazni glasovci 266

Neveljavni 71

Dobili so:

Ital. lib. Amaranto 1881, Banelli 2001,
dr. d'Osmo 1909, Putz 1851;

Soc. dem. Blasizza 1455, Calligaris 1419,
dr. Senigaglia 1474, Simonetta 1447;

Slov. nar. Cotič 610, Gregorič 616,
Kolb 607, dr. Wolfan 616.

Vozjo volitev pridejo socialni demokratje z
italijanskimi liberalci.

Šesti okraj: Sv. Jakob in Kjarbola.

Vpisanih volilcev 5145

Oddanih glasov 4075

Veljavni 3781

Prazni glasovci 186

Neveljavni 108

Ital. lib. Demarchi 803, Marchig 794,
Masutti 806, Snidersitz 790;

Soc. dem. Gernlutz 1779, Paulich 1782,
Pittoni 1816, dr. Puecher 1783;

Slov. nar. Bolonič 939, Mandič 949
Može 939, Živič 937.

Vozjo volitev pridejo socialni demokratje s
slovenskimi narodnjaki.

Brezpomembne so bile kandidature Mazzi-
niancev in Nemcey ter «samostalcev» De-
pangherja.

Mazziniani (ital. narodni socialci) so do-
bili v 1. okraju 16, v drugem 50, odnosno 38, v
tretjem in četrtem nič, v petem 72, 73, 82, 126
(Spadoni) glasov, v šestem pa 58, 60, 62, 72.

Nemci (kandidat Czerny) v 1. okraju 27, v
drugem 20, v tretjem 76, v četrtem 72, v petem
in šestem nič.

Depangher pa je dobil v 1. okraju 31, v
drugem 30, v tretjem 45, četrtem 57, v petem 75,
v šestem 30 glasov.

Ožje volitve se vrše dne 16. t. m. od 7.
zjutraj do 1. popoldne.

Po volitvah so italijanski liberalci ponudili so-
cialnim demokratom kompromis za ožje volitve.
Socialna demokracija je odklonila vsak kom-
promis.

O izidu ožjih volitev poročamo v prihodnji
številki.

V okolici

so dobili:

Prvi okraj slov. nar. Miklavc 1086, soc.
dem. Končnik 324 glasov.

Drugi okraj: Slov. nar. Bjeker 1157, soc.
dem. Milost 510, ital. nac. Cimadori 118 gla-
sov; 292 je bilo neveljavnih, 106 razcepljenih.

Tretji okraj: Slov. nar. Ferluga 1753,
dr. Pertot 1730; soc. dem. Kopač in Pittoni
po 516; ital. nac. Cumar 191, Ferluga 154;
85 glasov je bilo razcepljenih. Izvoljeni so torej v
vseh treh okrajih slovenski narodnjaki.

Žačkova demisijska. Dunaj, 14. junija. Včeraj
je bil baron Bienerth ¼ ure na avdienci pri
cesarju ter mu je poročal tudi o demisijski češkega
ministra-rojaka Žačka. Cesar je odklonil Žač-
kovo demisijsko.

Burian. Dunaj, 14. junija. Današnja «Mon-
tagsrevue» trdi, da bo skupni finančni minister
baron Burian v kratkem demisioniral in da bo
belgrajski poslanik Forgach njegov naslednik.

Proračun. Dunaj, 14. junija. Državni zbor
začne v sredo s proračunsko razpravo. Finančni
načrt Bilinskega se odkaže davčnemu odseku,
ki bo najbrže čez počitnice permanenten.

Državni zbor.

Dunaj, 15. junija. Razprava o vladnem fi-
nančnem načrtu še ni končana. Včeraj sta bila iz-
voljena generalna govornika in sicer proti dr.
Renner, za Gessmann. Govorila bosta danes.
Poslanec Kalina je včeraj vložil še svoj nujni
predlog

Goriško okrožno sodišče prosi za izročitev po-
slanca Gregorčiča zaradi žaljenja časti.

Poljedelski minister Bráf odgovarja na inter-
pelacije poslancev Rieseja, Kirchmayra, in
Nageleta zaradi prestolonaslednikovega lova na
Koroškem. Pravi, da je vse v redu.

Potem se nadaljuje prvo čitanje finančnega
načrta. O predlogi govore Kraus (nem. rad.),
Hruban (češki klerikalec), Budig (kršč. socialc),
Levickij (Rusin), Urban (nem. lib.), Diamant
(soc. dem.), Glombinski (poljski nar. dem.),
Gross (nem. nac.), Zitnik (slov. klerikalec),
Stransky (nem. rad.), Choc (češ. rad.). Potem
se seja zaključuje. Prihodnja danes ob 10. dopoldne.

Dunaj, 15. junija. Po seji zbornice je bila
konferenca klubskih načelnikov. Chiari je izjavil,
da sprejme Luegerjev predlog, da bi bila za
ves proračun poleg generalne le ena specialna de-
bata. Šustersič predlaga kratko generalno de-
bato, specialna debata naj bi se pa tako vršila, da
bi bila za tri ministrske skupine po ena debata.
Dr. Adler želi, da bi bila specialna debata za
vsako ministrsko poglavje posebej. Pergelt po-
sreduje, da bi bili poleg generalne dve specialni
debati in sicer ena (politična) za min. predsedstvo,
za notranje, pravosodno, učno, finančno in bram-
bovsko ministrstvo, druga (gospodarska) pa za ostala
ministrstva.

Steinwender predlaga še tretjo za finan-
čno ministrstvo in finančni zakon. Potem je go-
voril Bienerth, ki je priganjal, češ, da mora biti
proračun rešen do 25. junija. Potem se je kon-
ferenca prekinila in se je nadaljevala ob pol 9. uri
zvečer, ter je sklenila, da se začne proračunska
debata danes in traja 10 dni odnosno 76 ur. Iz-
vrše se ena generalna in štiri sumarične specialne
debate: Prva za ministrski svet, dvor, parlament;
druga za notranje, justično, učno in brambovsko
ministrstvo, tretja za poljedelsko, trgovsko, de-
lavsko in železniško, četrta za finančno ministrstvo
in finančni zakon.

Burian. Dunaj, 15. junija. «N. F. Presse»
oznakuje vest «Montagsrevue», da bi imel Burian
v kratkem demisionirati.

Ogrska kriza. Dunaj, 15. junija. V sled
sklepa neodvišnjaške stranke, da izda proklama-
cijo, ki bo zahtevala samostalno banko, kar one-
mogoči na podlagi 1867 stoječim ministrom
vsako sodelovanje s Košutovci, bo Weckerle pro-
sil cesarja, da odpusti ministrstvo iz službe. Sliši
se, da bo potem imenovana neparlamentarna
vlada s Khuen Hedervaryem, Lukačem ali
pa Hyeronimom na čelu.

Krečansko vprašanje. London, 14. junija.
Tukaj smatrajo, da krečansko vprašanje ni kri-
tično, ker je dala grška vlada velesilam take iz-
jave, da se ni bati konflikta.

— Več mizarjev dobi delo; obrtni se je na
strokovno tajništvo v Ljubljani, Šelenburgove
ulice št. 6, drugo nadstropje.

Gospodarski pregled.

Cene žita so letos tako strašno narasle, da
že od nesrečnega leta 1873 ni bilo take žitne dra-
ginje. In še ni konec podraževanja. Na budimpe-
štanski borzi, kjer je pšenica za avgust v soboto
beležila 13 K 45 vin., je poskočila na 13 K 80,
rž za avgust pa od 10 K 20 na 10 K 45. Za
gotovo blago se je plačalo 34 kron. Država drži
carino, spekulanti izrabljajo svojo ugodnost, ljud-
stvo pa lahko lakote umira.

Raznoterosti.

† Skrivnostni umor. V Monakovem se je na-
stanil v privatnem stanovanju neki Paul Löstet iz
Amerike. Cel dan je čepel doma. Drug dan ga je
obiskal 33 letni mož, zaklenil se z njim v sobo,
zapustil je čez dobro uro, po stopnicah izguba-
val razne papirje iz žepa, katere mu je poma-
gala gospodinja pobirati in odnesti. Kmalu je pa
gospodinja zapazila, da je njen gost zastrupljen.
V njegovih kovčkih so dobili vse polno denarja,
zlata, ur in raznega orodja za ulome. Dosedaj
se ni dognala policija, ne kdo je Löstet, ne kdo
je njegov morilec.

Kavarna
'Unione' v Trstu
ulica Caserma in Torre Blanca
se priporoča.

Izvrstne ključavničarje

ki so vajeni tvorniškega izdelovanja vsakovrstnih

ključavnic

sprejme takoj v stalno službo 2-1
tvornica železnih izdelkov
v Kamniku na Kranjskem.

Izvrstne orodjarske in strojne

ključavničarje

sprejme takoj v stalno službo 2-1
tvornica železnih izdelkov
v Kamniku (Kranjsko).

Velika in moderna
: zaloga oblek :
za gospode, dečke in otroke

A. KUNC

LJUBLJANA, Dvorni trg št. 3
:: (na vogalu Židovske ulice). ::

Stroko vnjaša postrežba z izbornimi izdelki po nizkih, stalnih, na vsakem predmetu označenih cenah. ::

24-12

Naročila po meri točno in priznana dobro. ::

10 zapovedi za zdravje

lično tiskane, vpošlje poštne prosto in zastoj lekarnar 5-3
Trnkóczy v Ljubljani.
Dobijo se tudi osebno v njegovi lekarni.

Pozor! Mesto 10 kron samo 3 krome!

Lepa gloria-srebrna anker remontoar žepna ura s plombo 30 ur idoča in prima švicarskim kolesjem, gravirana, sekundarnim kazalcem, z lepo pozlačeno ali posrebrnjeno kavalirsko verižico z obeskom stane samo 3 K. Ako se vzame 3 komade, samo 8 K 50 v. Nadalje prodajam pozlačeno 30 ur idočo (prima švicarsko kolesje) remont. uro z lepo pozlačeno verižico za 5 K z dveletno pisмено garancijo. Razpošilja se po povzetju. Za neugajajoče se vrne denar.

Razpošiljalnica ur A. Gelb, Krakov šte. 282.

AUSTRO-AMERICANA

Patniki v Ameriko
Najbolj bolijo dobro, po ceni in
za najhitro potovanje naj se obrnejo
Simonu Hmetek
v Ljubljani, Kolodvorska ulica št. 28
Hmetekova Pobjavila družba za Ljubljano

Modni salon M. Sedej-Strnad

Ljubljana 13-12

Prešernove ulice št. 3 (v palači „Mestne hranilnice“)

priporoča cenjenim damam svojo bogato zalogo klobukov najnovejših fason in najfinejšega okusa.

BLUZE

v težki svili, volni in drugim modnim blagu, v krasnih modelih, najnovejša modna krilla, kostume, dežne plašče, otročje obleke, krstno opravo, prepasnice, vsevrstno perilo in druga oblačila. Najfinejše otročje kapice, klobučke, plaščke, pariške modroge, nogavice, rokavice, jopice in druge pletenine. — Fine zavratnice, naramnice, ovratnike, srtače in drugo perilo za gospode priporoča največja narodna konfekcija

M. Kristofič-Bučar

Stari trg 28 Ljubljana Stari trg 28

Zunanja naročila se izvršujejo takoj in ceno. Cene radi male režije brez konkurence. 52-30

Našim čitateljem priporočamo, da se ozirajo na take tvrdke, ki inserirajo v našem listu.

Telefon št. 177 52-3

L. Tomažič

zaloga piva
v Spodnji Šiški pri Ljubljani.

Gosp. gostilničarjem in p. n. slavnemu občinstvu priporočam

zagrebško in : češko pivo :

Telefon št. 177

Največja zaloga, najboljša in najcenejša tvrdka za naročevanje ozir. nakupovanje!

Čopčev za pleskarje, sobne slikarje, zidarje, mizarje.
Lakov, pristnih angleških za vozove.
Emajlne prevlake, pristne, v posodicah po 1/2, 1/4, 1/8 in 1 kg. 104-53
Jantarjeve glazure za pode. Edino trpežno in najlepše mazilo za trde in mehke pode.
Voščila, štedilnega, brezbarvnega in barvastega za pode; najcenejše in najboljše.
Rapidola, pripravnega za vsakovrstne prevlake.
Brunolina za barvanje naravnega lesa in pohištva.
Olje in mazilo za stroje, olje proti prahu.

Masčobo za usnje.
Oljnatih barv, priznanih najboljših.
Oljnatih barv v tubah, g. dr. Schönfelda.
Firneža, prirejenega iz lanenega olja, kranjskega.
Steklarskega kleja, pristnega, zajamčeno trpežnega.
Gipsa, alabasterskega in štukaturnega.
Karbollneja, najboljšega.
Fasadnih barv za apno.
Barv, suhih, kemičnih, prstnih in rudninskih.
Kleja za mizarje in sobne slikarje.
Vzorov za slikarje, najnovejših.

Ustanovljeno 1. 1832. **Adolf Hauptmann v Ljubljani** Ustanovljeno 1. 1832.

L. kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja.

Najbolj varno naložen denar je v slovenski

Mestni hranilnici ljubljanski

Stanje hranilnih vlog nad 35 milijonov kron.
Rezervni zaklad nad 1 milijon kron.

Za varnost denarja je porok poleg rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem premoženjem in svojo davčno močjo. V to hranilnico vlagajo sodišča denar mladoletnih otrok in župnišča cerkveni denar. Mestna hranilnica ljubljanska sprejema hranilne vloge vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu.

Dne 1. in 16. vloženi denar se obrestuje takoj.

Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica sama in ga vlagatelj ne zaračuni. Denar se lahko pošilja tudi po pošti.

Sprejemajo se tudi vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo.

Posoja se na zemljišče po 4 3/4% na leto. Z obrestmi obenem plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo skupaj ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 1/2 leta. Kdor plačuje 6% izposojenega kapitala, poplača dolg v 33. letih. Dolžnik more poplačati svoj dolg tudi poprej, ako hoče.

Posoja se tudi na menice in vrednostne papirje. — Mestna hranilnica izdaja lične domače hranilnike proti vlogi 4 kron, ki se takoj obrestujejo. Priporočamo jih zlasti staršem, da z njimi otroke navajajo k varčnosti. — V podpiranje slovenskih trgovcev in obrtnikov je vpeljala ta slovenska hranilnica tudi kreditno društvo.

Mestna hranilnica ljubljanska se nahaja v lastni palači v

Prešernovih, prej Slonovih (Elefantnih) ulicah 3.